

Dia: 18/Abril/ 2023

Hora: 17:30 a 19:15 hores

Lloc: <https://us06web.zoom.us/j/84493411011>

Assistents

Consells sectorials

Antonio Cortés

Consell Municipal del Poble Gitano

Institucions més significatives de la ciutat

Enric Canet

Casal dels infants

Fitxer general d'Entitats

Laura Lloret

Plataforma per la Llengua-Barcelona. Col·lectiu Esbarzer

Clara Tur

Plataforma per la Llengua-Barcelona. Col·lectiu Esbarzer

Persones de renom ciutadà

Àngels Guiteras

Persones convidades

Albert Fages

Oficina de no discriminació (OND). Ajuntament de Barcelona

Laura Chico

Oficina de no discriminació (OND). Ajuntament de Barcelona

Secretaria del Consell de Ciutat

Andreu Parera

Secretaria del Consell de Ciutat

Guillem Pala

Suport tècnic Fundació Pere Tarrés

Paula Gil

Suport tècnic fundació Pere Tarrés

Desenvolupament de la reunió

S'obre la sessió des de secretaria explicant l'ordre del dia previst per aquesta reunió i recordant els acords presos fins el moment:

- La jornada se celebrarà l'octubre de 2023.
- La jornada es centrarà en la implementació de la Llei 19/2020 d'igualtat de tracte i no discriminació. S'explicarà des d'una lògica molt pedagògica.
- L'espai ha de ser gratuït.
- L'aforament d'unes 150 persones (com a mínim).
- De dilluns a dijous cap a les 17 h amb una durada de 2 hores i mitja aproximadament.
- Hi haurà una fila 0 d'entitats per ampliar els supòsits que tinguin prioritats a l'hora de fer les preguntes.

Taula 1. Administració pública: Ajuntament de Barcelona i Generalitat.

- Ponències de 10 min de les administracions
- Debats entre els diferents ponents de l'administració
- Interactuar entre els ponents i el públic

PAUSA

Taula 2. Entitats

- Com actua cada entitat per donar suport a les persones que han estat discriminades (xifres, actuacions...). 5 min per entitat.
- Debats entre els diferents ponents amb les diferents temàtiques amb diferents tipus de discriminació
- Diàlegs entre els ponents i el públic

L'Àngels Guiteras remarca que està molt d'acord amb l'aproximació.

La **Laura Chico**, que també s'incorpora al grup de treball, demana si és possible una petita presentació dels membres del grup de treball. Es comença presentant ella recordant que com l'Albert Fages pertanyen a la direcció de Drets de Ciutadania de l'Ajuntament de Barcelona. Ella és la **lletrada** que està treballant amb el **desplegament del règim sancionador de la Llei 19/2020 d'igualtat de tracte i no discriminació**. L'**Albert Fages** es focalitza més en **Formació, Educació Social**. A continuació es presenten la resta de membres del GT.

La **Clara Tur** recorda que el que s'havia acordat és que la primera taula fos més informativa sobre la Llei 19/2020 i l'altra que es preguntés com des de les entitats del tercer sector es podia canalitzar l'aplicació de la Llei a través de la tramesa de discriminacions i queixes. **Des de la secretaria** es complementa que també es volia respondre a qüestions com: per què es va aprovar la Llei 19/2020 (a quina necessitat responia), valorar la seva implementació, que les entitats valorin des de la seva lògica la implementació de la Llei, identificar reptes pendents, com es coordinen i poden millorar-se els mecanismes de coordinació entre entitats i Administració...

A continuació, l'**Albert Fages** comença la presentació per contextualitzar algunes de les especificitats de l'OND:

- L'OND és un recurs municipal que porta 25 anys de funcionament. Un dels actes de celebració de l'aniversari tindrà lloc el primer dimecres d'octubre (dia 4).
- En el moment de la seva creació era pionera a Europa i es va agafar el model de l'oficina que existia a Sant Francisco, on sobre tot hi havia moltes discriminacions associades a persones LGTBI+.
- Es contempla un treball integral, relacionant de forma intensa tres àmbits d'actuació: prevenció (a nivell intern de l'ajuntament, en entitats, en ciutadania, especialment en escoles i adolescència → informació, formació, sensibilització), coordinació dels diferents actors de la ciutat relacionats amb la temàtica i l'àmbit de garantia (assessorament, denúncia, acompanyament, mediació de persones afectades). Dins d'aquest últim àmbit es contempla: Atenció educativa i psicosocial, Gestió alternativa de conflictes, Denúncia i incidència política, Sanció, Assessorament jurídic i Coordinació amb altres serveis i entitats).
- Quatre serveis principals: Acció socio-educativa (composat per educadores socials i treballadores socials), Assessorament jurídic (composat per advocades), Atenció psicosocial (composat per psicòlogues), Mediació i gestió de conflictes (composat per mediadores).
- És important remarcar que l'OND es centra tant en vulneracions de drets com en discriminacions específiques.
- S'ha vist que una única oficina no és suficient per atendre totes les situacions que es produeixen al territori (als districtes). Per això es va començar a formar a professionals municipals i entitats (sobretot petites) per tal de que actuïn com referents per recollir denúncies, atendre a les persones que afectades i transmetre la situació a l'oficina central. El 2022 aquesta proposta s'ha consolidat a través del que es coneix com a "Antenes OND". A través de la formació s'obté una acreditació.
- L'aprovació del Pla d'acció antiracista (mesura de govern) és un exemple d'èxit de treball transversal, interconnectant diferents agents i serveis, a través d'una acció integral.
- Taula d'entitats amb servei d'atenció a persones víctimes de discriminació (SAVD), es va impulsar des de l'OND per impulsar el treball en xarxa d'entitats que ja estaven donant suport a persones que havien rebut certes discriminacions. Objectius: Ficar en comú metodologies d'intervenció. Compartir el desplegament formatiu a la ciutadania. Recollir el nombre i tipus d'intervencions realitzades → és l'origen de l'observatori de les discriminacions de Barcelona, que realitza un informe anual. Les dades de 2022 es presentaran segurament al juny de 2023, però a continuació se n'avancen algunes. Expedients per discriminació: 240. Informació i consultes (514, gairebé el doble que l'any anterior). Persones que han rebut formació: 1417. La majoria de primers contactes amb l'OND són per via telefònica (57%), tot i que la part presencial s'està eixamplant (actualment 26%). Motius de discriminació al 2022: Racisme i xenofòbia

(39%). LGTBI/Fòbia (22%). Salut: (9%). Gènere (9%). Discapacitat (8%). Ús de la llengua (3%).

- A L'OND s'han realitzat 754 demandes de servei durant el 2022, 514 consultes i demandes d'informació i 240 expedients oberts per discriminació.

S'obre el torn de preguntes. En primer lloc intervé l'**Àngels Guiteras** preguntant què s'entén per integritat moral. Per altra banda, dona constància que des de la Federació Catalana de Drogues i addiccions sense substància s'ha constatat que s'estan vulnerant drets de persones consumidores (per exemple, en l'accés als albergs per persones sense sostre o per centres d'acollida per dones que consumeixen drogues i estan embarassades). Per això s'ha creat una web que pretén ser un observatori contra l'estigma: <https://abd.org/drogas-y-salud/la-federacion-catalana-de-drogedependencias-pone-en-marcha-un-observatorio-de-alerta-sobre-el-estigma-hacia-las-personas-que-usan-alcohol-y-o-drogas/>

L'Albert Fages diu que no coneixia la web i, amb relació amb el que allà s'exposa, explica que les discriminacions associades a la salut s'han incrementat molt des de la pandèmia (es veurà a l'informe de 2022). Diu que és una idea interessant i que és important que els observatoris vagin més enllà d'enregistrar les discriminacions sinó que també és pertinent recollir la forma com s'ha treballat amb les persones que han estat víctimes de discriminació. Per tant, creu que hi ha vies de col·laboració, per exemple, incorporant algunes de les entitats de la federació a la Taula d'entitats amb servei d'atenció a persones víctimes de discriminació (SAVD) si algunes d'elles fan atenció real a les persones afectades (no només prevenció o enregistrar situacions). En relació al concepte d'integritat moral, explica que en les últimes dècades fa cada cop més referència a la terminologia jurídica del que pot ser un agreujant quan es produeix una pràctica de discriminació.

Des de la secretaria es demana si es pot explicar què ha significat l'aprovació de la Llei 19/2020 per l'OND. L'**Alberto Fages** explica que abans de l'aprovació de la Llei s'havia de recorre a normativa molt heterogènia per tal de denunciar les pràctiques de discriminació i vulneració de drets. Amb l'aprovació de la Llei 19/2020 això es facilita i homogeneïta enormement. Això fa referència a la via administració, la via pena continua depenent de la legislació espanyola. Actualment, oficialment ja es pot intervenir, però faltaria el desplegament del reglament que desenvolupa la Llei, per exemple, per concretar situacions sancionadores. Aquest reglament s'hauria d'aprovar en els mesos següents, però no es concreta quan. També apunta que el potencial de la Llei és enorme si es desenvolupa d'una forma ambiciosa. S'espera que dels expedients que es solen obrir des de l'OND, fins a un terç podrien acabar sent sancionadors a partir dels preceptes de la Llei 19/2020. Finalment, l'Albert apunta que si la llei facilitat i fa més eficients els recursos destinats a la part legislativa/sancionadora, es podran utilitzar més recursos per dur a terme la part preventiva, d'acompanyament a les persones afectades (psicosocial) o de mediació, que són parts importantíssimes del que és l'OND.

La **Laura Chico** creu que la llei 19/2020 és ambiciosa i incorpora qüestions molt innovadores i és per això que es fa molt necessari el desplegament del reglament, ja que no hi ha legislació prèvia amb alguns dels aspectes que es volen regular. També apunta que un canvi molt rellevant de la llei és situa la persona afectada per discriminacions al centre de la llei quan fins

ara les altres lleis es centren en la persona infractora. És un canvi de paradigma. Un dels reptes són com es concreten les indemnitzacions per les persones afectades.

Des de la secretaria es demana profunditzar una mica en el funcionament de les "Antenes OND". L'**Albert Fages** diu que s'ha intentat rescatar el que té molt potencial però falta de recursos (humans, materials...). Les componen principalment entitats petites que es troben als barris que fan molta feina i detecten situacions de discriminació que no han estat copsades com a susceptible a atendre les persones i ser denunciades. Ja s'ha fet una edició de sessions formatives de professionals i entitats i se n'està preparant una segona. Les antenes faran una primera acollida i després la ONS es desplaçaria a on s'ha produït el fet i actuaria.

L'**Antonio Cortés** agraeix les intervencions i demana si hi ha dades desgregades pel que fa a les discriminacions per la temàtica d'*antigitanisme*, al que l'Albert Fages diu que sí. Demana si seria possible trobar-se a part del GT per tal de treballar la temàtica. L'**Albert Fages** diu que estan molt oberts a col·laborar i de fet ja han establert alguna col·laboració. A més a més, algunes de les entitats que treballen la temàtica ja formen part de la taula d'entitats amb servei d'atenció a persones víctimes de discriminació. Les dades estan especificades per indicadors i sub-indicadors. També apunta que hi ha un punt *d'infra-denúncia* important que s'ha de treballar de forma conjunta.

La **Clara Tur** coincideix amb el que s'ha dit i reafirma que consideren molt positiva l'aprovació d'aquesta llei ja que facilitarà la forma de canalitzar les queixes que reben, ja que fins ara les diferents normatives són molt sectorialitzades. Es pregunta quan hi haurà el desplegament complet de la llei. L'**Albert Fages** explica que aquest any segur que s'aprovarà el reglament però que estan avançant feina per tal de que quan s'aprovi es pugui començar a incubar expedients sancionadors ràpidament. La importància de la llei també es veu pel fet que l'Estat espanyol hagi aprovat una llei similar dos anys després de l'aprovació de la llei catalana.

Des de la secretaria, ja passant al següent tema a tractar pregunta per quan està prevista la jornada de l'OND i quines temàtiques es tractaran. L'**Albert Fages** contesta que es celebrarà al primer dimecres d'octubre (dia 4), en una sala de 100 persones (La Farinera) i que estarà focalitzada en la territorialització, transversalitat i la coordinació entre diferents serveis municipals i les entitats. Demana que no es comparteixi la informació més enllà del grup de treball. Encara estan decidint si dura tot el matí o tot el dia.

Des de la **secretaria**, veient que l'OND organitzarà la jornada la primera setmana d'octubre, que a la segona hi ha un pont i que seria pertinent poder fer molta difusió de la jornada la setmana anterior a quan es celebri, es proposa que la Jornada del consell de ciutat es celebri l'última setmana d'octubre.

L'**Albert Fages** proposa, com a idea, el fer les dos jornades conjuntament. L'**Àngels Guiteras** creu que podria ser que fos massa difícil d'assistir tantes hores. La secretaria recorda que ja s'havia parlat que Jornades llargues són difícils de seguir. S'acorda organitzar la Jornada dimecres 25 o el dijous 26 d'octubre (segons la disponibilitat de les sales).

Des de la **secretaria** es proposa anar recollint els consensos, aprenentatges i conclusions que es vagin produint al llarg de les reunions del grup de treball en un document que complementaria la organització de la jornada. En reunions posteriors ja es decidirà quina forma acabarà agafant el document (manifest, dictamen...). S'acorda procedir d'aquesta forma.

Tot i que en aquest punt de la reunió estava previst discutir la forma d'organitzar els continguts de la jornada, el fet de que hi hagi algunes persones membres que hagin de marxar de la reunió d'aquí pocs minuts fa que es cregui pertinent presentar la proposta de la secretaria i acabar-la de definir amb aportacions breus.

Des de la secretaria es posa de relleu que durant les sessions han sortit dos formes diferenciades de tractar els continguts de la jornada: 1) Focalitzar-se en discriminacions específiques en funció de quines hagin estat les més denunciades a l'informe de 2022 de l'OND (seran similars a l'últim informe) o 2) Dur a terme una aproximació més transversal intentant teixir diàleg entre totes les ponents. Es recorda que a la reunió del 28/2 es va obrir aquesta possibilitat perquè el Javier Bonomi va treure el tema de que hi havia qüestions transversals (com el racisme institucional) i que la Clara Tur va proposar el fet de consensuar unes preguntes per guiar el debat. En concret, va apuntar que "a través de les preguntes dirigides s'evidenciï la interseccionalitat de les qüestions i temàtiques, que els casos de discriminació tenen relació entre ells". En aquella reunió, l'Antonio Cortés també va expressar la possibilitat d' "explorar aquestes preguntes, perquè tot i que ja hi ha propostes de nom de ponents, seria més rellevant començar per acordar les temàtiques a tractar i la forma de fer-ho". El detall particular de cadascuna de les discriminacions es tractaria en les ponències individuals però permetria que el diàleg fos més transversal i es podessin teixir sinergies entre la feina de les diferents entitats.

La proposta de la secretaria va en la línia a aquesta segona forma d'organitzar els continguts. Prenent com a referència les discriminacions més recurrents de l'informe es poden decidir quines entitats participaran i preparar les ponències de les entitats, on es demanaria que es donés resposta a preguntes com ara: "Com pot ajudar la vostra entitat a la persona discriminada un cop teniu constància d'una queixa o discriminació?", "Quina és la tipologia de queixes més freqüent que rep la vostra entitat sobre discriminacions a la ciutat de Barcelona?" Després de les ponències individuals, breus i anant molt a l'idea, es focalitzaria la major part del temps de la jornada a les qüestions transversals/diàleg.

La **Clara Tur** diu que li sembla bé la proposta però hi ha el risc que la part explicativa de cada ponent quedi molt curta i descriptiva, ja que són mecanismes molt administratius, i pot ser que no interessi a la ciutadania que assisteixi a la jornada. També recorda que les dades de discriminacions més denunciades havia de servir per triar les entitats que participarien. És a dir, s'hauria de convidar a entitats amb experiència en el tractament de discriminacions recurrents, no entitats que tractin amb col·lectius minoritaris.

L'**Albert Fages** alerta que la idea d'interseccionar diferents discriminacions és molt interessant, però que moltes entitats treballen només una o com a molt dos tipus de discriminacions específiques. Diu que la interseccionalitat, des de l'OND, s'està intentant treballar a partir d'agrupar protocols (racisme, LGTBIfòbia...). També remarca que tot i que ens pot passar la primícia de les discriminacions que més queixes han rebut, s'hauria d'esperar fins a la publicació de l'informe per tal d'acabar de consolidar les xifres.

L'**Àngels Guiteras** creu que s'està parlant de coses complementàries, i que les indicacions sobre la tipologia i nombre de discriminacions tractades per les entitats és necessari i no ha d'ocupar molt temps, ja que les entitats ho tenen molt per la mà, però les altres entitats o

ciutadania pot ser que ho desconeguin. És important també presentar “experiències que arribin” i també presentar els reptes i dificultats a les que s’enfronten les entitats.

Abans de que marxin alguns dels membres es discuteix la data de la següent reunió. Es fixa el 2 de maig.

Des de la secretaria es pregunta com es podria treballar durant aquestes dos setmanes per ajudar al grup de treball. S’acorda que la secretaria enviarà una proposta que reculli el que s’ha dit i acordat en reunions anteriors i que inclogui les preguntes transversals i temàtiques proposades. En la següent reunió es començarà a treballar a partir d’aquest document.

També s’acorda que a la següent reunió s’ajustarà el nombre d’entitats participants i de preguntes, ja que si per exemple participessin 5 entitats a 3 preguntes a 3 minuts ja són 45 minuts, que és gairebé la meitat del temps de la jornada

L’**Antonio Cortés** agraeix a la secretaria la feina de recollir el contingut de les reunions a través de les actes que reflecteixen el que es tracta a les reunions i que permet assistir a les següents reunions amb coneixement del que s’ha tractat.

Es dona per acabada la reunió.

ACORDS

- La Jornada es celebrarà o dimecres 25 o el dijous 26 d’octubre, en horari de tarda a partir de les 17h.
- S’anirà recollint els consensos, aprenentatges i conclusions que es vagin produint al llarg de les reunions del grup de treball en un document que complementarà la organització de la jornada. En reunions posteriors ja es decidirà quina forma acabarà agafant el document (manifest, dictamen...).
- Les dades de l’informe de l’observatori s’utilitzaran per decidir les entitats que participaran a la jornada.
- Es fixa el 2 de maig com a data de la següent reunió del grup de treball.
- S’acorda que la secretaria enviarà una proposta que reculli el que s’ha dit i acordat en reunions anteriors i que inclogui les preguntes i temàtiques proposades i en la següent reunió es començarà a treballar a partir d’aquest document.
- S’acorda que a la següent reunió s’ajustarà el nombre d’entitats participants i de preguntes, ja que si per exemple participessin 5 entitats a 3 preguntes a 3 minuts ja són 45 minuts, que és gairebé la meitat del temps de la jornada.

XAT

Àngels Guiteras - <https://abd.org/drogas-y-salud/la-federacion-catalana-de-drogodependencias-pone-en-marcha-un-observatorio-de-alerta-sobre-el-estigma-hacia-las-personas-que-usan-alcohol-y-o-drogas/>

